

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Martini Bonacinae, Sacr. Theologiae, Ac I. V. D. Vticensis
Episcopi, Tractatus De Legitima Summi Pontificis
electione, iuxta Summorum Pontificum, praesertim
Gregorij XV. & Sanctiss. D. N. Urbani ...**

Bonacina, Martino

Lvgdvni, 1637

Qvæstio III. De requisitis ex parte loci ad validam Summi Pontificis
electionem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10669

QVÆSTIO III.

De requisitis ex parte loci ad
validam Summi Pontificis
Electionem.

S V M M A R I V M.

- 1 Electio facienda est in Conclavi clauso.
- 2 Electio facta Conclavi clauso valida est, etiamsi forte ibi aliqui extranei lateant.
- 3 Conclavis nomine quid intelligatur.
- 4 Conclave ubi constituendum sit.
- 5 Conclave an constituendum sit in palatio Pape.
- 6 Conclavi iam clauso quinam in illud admitti possint.
- 7 Conclavi clauso an consensus omnium Cardinalium requiratur, dum aliquis in Conclave admittendus est.

VNICA PROPOSITIO.

1 **E**lectio Summi Pontificis facienda est in Conclavi iam clauso, hæc propositio patet, Primò, ex iure antiquo in cap. ubi periculum,

lum, de electione, Secūdo ex constitutione Gregorij XV. in qua non solum præcipitur electionem in Conclau clauso celebrari, verum etiam electio aliter facta irritatur, ibi, *Quod si electio alibi celebrata fuerit, quàm in Conclau clauso, nulla sit, & inualida, eo ipso absque vlla declaratione.* Tertiò quia expedit electionem in Conclau clauso fieri, vt libere fiat sine metu, coactione, sordibus, & his similibus; ex quo patet qua ratione ductus, sit Gregorius XV. ad irritandam electionem, Conclau nondum clauso factam.

Obiicies primò, ex istius constitutionis, & clausuræ obseruantia, grauissima sequi possunt incommoda; Primò enim fieri potest, vt electio malitiosè ab aliquibus impediatur, si Conclau clauso, dum Cardinales ad electionem in capella conuenerunt, aliqui Conclau perfringant, vel ingrediantur; Secundo irrogari posset iniuria Spiritui sancto, nam si Cardinales Spiritu sancto afflati, statim ac Conclau ingressi sunt, illudque nondum claudi curarunt, vna voce aliquem in Papam eligerent, huiusmodi electio inualida esset, contra dictamen, & inspirationem Spiritus sancti; qui *vbi vult spirat*, nec humanis subiacet legibus, & *vbi Spiritus Domini, ibi libertas.* Respondeo hæc incommoda non obesse; ad

H

primum

primum enim dico electionem validam esse, quia Cōclauē cū iam clausum fuerit, moraliter censetur clausum, & pro clauso habetur, ad effectum validitatis electionis, donec de consensu duarum partium Cardinalium in Conclauī præsentiū per secreta suffragia apertum esse declaretur; vide Cæremoniale electionis pag. 100. vers. *Quoniam autem*, vbi affertur forma claudendi Conclauē, & declaratur quamdiu clausum censeatur.

Ad secundum, Dico primò hunc casum nunquam forte euenturum peculiari Spiritus sancti impulsu; nam Spiritus sanctus non est sibi contrarius, & sicuti verisimile est istam constitutionem impulsu Spiritus sancti conditam fuisse, (Spiritus enim sanctus Summo Pontifici præsertim in grauioribus assistit) ita existimandum censeo Spiritum sanctum ad illius obseruantiam cooperaturum. Dico secundò in præfato casu, si daretur, inspiciendum esse, vtrum constet id miraculosè, & ex peculiari Dei dispositione fieri, vel non; si non constat miraculosè fieri, electio valida non est; tum quia, quæ à Spiritu sancto via ordinaria fiunt, subiacent legibus Pontificis, vt patet in sacrificio Missæ, in absolute à peccatis, in administratione Sacramentorum, quæ sunt actiones à Spiritu sancto, nihilominus
cū

cum via ordinaria fiat, subiiciuntur legibus Pontificis; ita ut licite fieri non possint, nisi tali loco, tempore, & circumstantiis ab Ecclesia præscriptis; tum quia facile credendum non est omni Spiritui, inquit Apostolus, tum quia Spiritus sanctus, qui semel affluit, afflabit etiam clauso Conclavi; si constat id miraculose fieri, electio valida est; tum quia opera miraculosa non cadunt sub humanam dispositionem, & quæ à Spiritu sancto de potentia absoluta fiunt, nullis legibus, aut rationibus humanis subiacent, *c. nisi cum pridem de renunc. & cap. duæ sunt 19. q. 2.* tum quia Papa non est Deo superior, sed ipsius Vicarius; Vicarius autem non irritat facta Principis, cuius vices gerit.

2 Rogabis, utrum valida sit electio Papæ facta in Conclavi clauso, sed ibi existentibus aliquibus, qui facultatem ibi existendi non habeant. Respondendum mihi videtur validam esse; tum quia electio facta videtur in Conclavi clauso; Conclave enim non amittit clausuram præcisè ob alicuius ingressum, contra Iuris dispositionem, ut aperte constat in simili *de clausura Monialium*; & ex Cæremoniali loco citato, tum quia versamur in materia pœnali, in qua benignior interpretatio facienda est. Contrarium ex parte docet Sopranus *lib. 3. cap. 8. & 9.*

H 2

Obiicies,

Obiicies, propter quod vnumquodque tale, & illud magis, Authent. *multo magis*, C. de sacros. *sanct. Eccles.* sed præcipitur Conclauē claudi, & obstrui, vt extranei excludantur, alioquin electio irrita est, & inualida; ergo multò magis irrita, & inualida est electio facta omnibus extraneis non exclusis, cùm obstrui Conclauē præcipiatur propter extraneorum exclusionem. Respondeo illam propositionem valere, dum finis præcepti est materia præcepti, in nostro autem casu admissio, seu existentia alicuius extranei in Conclauē iam clauso, non est materia præcepti irritantis electionem factam Conclauē nondum clauso; nam fieri potest, vt Conclauē clausum sit, etiamsi ibi extraneus aliquis absque debita facultate existat, vt patet ex Cæremoniali loco *suprà citato*.

An autem hic peccet, & excommunicatio-
ne ligetur, explicabitur infrà *disp. 2. quest. 4.*

3 Rogabis secundò, quid nomine Conclauis intelligatur. Respondeo intelligi locum in ædibus, qui clauditur clauē communi iis, qui ad illud accedere debent: Ex quo licet inferre in Conclauē non debere vlla loca clausa adesse, quæ Cardinales adire nequeant, alioquin Conclauē non diceretur, fieri tamen potest, vt aliqua loca sine Conclauistis clausa, quia satis est, vt ipsis peruia, & aperta sint loca
depu

deputata ad obsequia, ad quæ ipsi adhibentur; vide infrà dicenda *quæsto 5. puncto 3. num. 2.*

4 Rogabis tertio, vbi construendum sit Conclauē in quo Summi Pontificis electio faciendā est. Respondeo distinguendo, vel Papa periit in aliqua vrbe in qua residebat; vel periit in vrbe in qua non residebat; vel in nulla vrbe periit. Si periit in vrbe in qua residebat, & Curiam habebat, in ea vrbe construendum est Conclauē, ibique faciendā est electio, *cap. vbi perit. de elect. Clem. ne Romani, vers. Sanè, de elect. & constabit ex dicendis, disp. 2. quæst. 3. quæsto 1.* Si periit in vrbe in qua non residebat, nec Curiam habebat, vt si in vno loco Pontifex existeret cum sua familia, & alibi causarum Tribunal, seu Curia Romana residebat, electio faciendā est, vbi Romana Curia, seu causarum Tribunal existeret, quia *in præfato cap. vbi periculum*, habetur electionem faciendam esse, in ea ciuitate, in qua Summus Pontifex cum sua Curia residebat; si ergo Romana Curia ibi non existeret, sed Romæ. Electio Romæ faciendā est, ita decisum fuisse Romæ post mortem Pij II. qui Auinione diem suum clausit extremum, relicta Romæ Curia, testatur Cardinalis Papiensis, *lib. 1. suorum Commentariorum*; & Sopranus præceptor meus *in manuscriptis, de electione*

Summi Pontificis, lib. 3. cap. 7. idem sentire videtur Iacobatius lib. 9. art. 8. de Concilio.

Si verò Papa in nulla vrbe periit, Conclauē constituendum est in ciuitate, in cuius districtu, territorio, seu dicecesi mortuus est; si verò illud territorium, nullam habet ciuitatem, Conclauē construi posse videtur in loco, quem Cardinales pro tempore opportuniorē iudicauerint, quia locus in hoc casu non videtur ipsis præcisè definitus *Gemin. in cap. vbi periculum. Manfred. decis. 293. Abb. quest. 29. Sopranus lib. 2. cap. 1. Neque obstat locum interdictum esse, quia acceleratio electionis Pontificis iustam exhibet causam nõ seruandi interdictum. Platea de excom. §. si; & alij apud Iacobat. lib. 4. art. 4. num. 94. quorum opinionem limitandam censeo, modò necessitas electionis vrgeat, alioquin electio faciendā videtur in ciuitate viciniori non interdicta, vt decernitur *in cap. vbi periculum, §. porro de electione. Vbi autem faciendā sit electio, quando Sedes vacat per renunciationem factam per Procuratorem, Papa alibi existente, Iacobat. lib. 9. art. 8. putat faciendam esse in loco, in quo facta fuit renunctio per Procuratorem; nam Sedes ibi vacare dicitur: Ego verò existimarem electionem potius faciendam esse, vbi est Curia, nisi aliud iusta causa suadeat, vt colligitur ex dictis.**

5 Maior

5 Maior difficultas videtur, vtrum Conclauē construendum sit in Palatio Papæ. Respondeo, regulariter loquendo, construendum esse in Palatio Pontificis, vt colligitur *ex cap. vbi periculum, de electione in 6.* vbi Gregorius X. in Concilio Lugdunensi statuit, vt Cardinales præsentēs post decem dies à morte Pontificis conueniant in Palatium; hoc tamen non est de substantia electionis, neque necessarium est ad electionem, licet, regulariter loquendo, seruandum sit *ex Clemente V. cap. ne Romani de electione, & cap. vbi periculum, §. hoc sacro de electione*; ita Manfredus *de Cardinal. cap. 21. col. 2.*

6 Rogabis quartò, qui admitti, & intromitti possint in Conclauē iam clausam. Respondeo admitti posse eos, qui faciunt, & conferunt ad electionem, *cap. vbi periculum cit. ibi, Nulli ad eosdem Cardinales aditus pateat, vel facultas secretè loquendi cum eis, nec ipsi ad se venientes admittant, nisi eos, qui de voluntate omnium Cardinalium, ibi præsentium pro iis tantum quæ ad electionis negotium pertinent.*

Ex quo patet primò intromitti posse Iurisperitum, Tabellionem, Religiosum, si id electionis causa exigat, Secundò, patet Laicos ad eligendum Pontificem admitti non posse; tum quia id non pertinet ad negotium electionis,

nec Cardinales Laico huiusmodi ius conferre possunt, cùm enim ius electionis spirituale sit, non potest conferri Laico, nisi à Summo Pontifice, *cap. 2. de iudic, & cap. 4. de consuetudine, & cap. causa de constitutionibus.*

7 Si petas vtrum consensum omnium, & singulorum Cardinalium necessarius sit, dum quis in Conclauē intromittendus, vel admit-tendus est, vt loquatur. Respondent Ioannes Monachus *in cap. vbi periculum citato, num. 7.* Sopran. *loco citato cap. 19. ad finem*, sufficere consensum maioris partis; Archid. verò, & Anchar. arbitrantur requiri consensum omnium, & singulorum, nullo excepto.

Sed mihi distinguendum videtur; vel consensus præstatur à Cardinalibus collegialiter congregatis, & consentientibus, vel non; si præstatur à Cardinalibus non collegialiter consentientibus, existimo requiri consensum omnium, & singulorum; quia, *cap. vbi periculum*, generaliter loquitur, ibi *omnium Cardinalium inibi presentium*, si verò consensus exhibetur à Cardinalibus collegialiter congregatis, existimo sufficere consensum maioris partis; nã quæ à maiori parte Capituli, seu Collegij fiunt, ab omnibus fieri censentur, nisi aliud in particulari casu decernatur, *cap. denique 2. q. 2. & c. quia propter de elect.* vide quæ infra tradam,

dam, disp. 2. quæst. 4. vbi explicabo excommunicationem latam contra eos, qui Cardinales secretò in Conclauì alloquuntur.

Q V Æ S T I O I V.

De requisitis ad electionem Summi Pontificis ex parte temporis.

Duo in hac quæstione breuiter explicabo : primò , quónam tempore fieri debeat Summi Pontificis electio : secundò , vtrum electio facta vltra præscriptum tempus, valida sit.

S V M M A R I V M.

- 1 *Electio Summi Pontificis facienda non est ante decem dies ab obitu Pontificis, nec vltra differri debet.*
- 2 *Electio Pontificis quandónam fieri possit, ante lapsum decem dierum, & quando non vltra differri possit.*
- 3 *Pontificis electio ex graui causa vltra decem dies differri potest.*

H 5

4 Electio